

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Specvlativæ

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

XIII. De nonnullis quæ circa unionem hypostaticam, de possibili considerari possunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38884

nisi ut per illud, & in illo Christus operationes animæ exercere posset. Secus dicendum de ordine executionis, nam assumptio animæ supponit illius creationem, & animæ creatio supponit corpus, cui infundatur, productum, & organis distinctum, propriamque ex se subsistentiam exigens; quare cum Verbum talem subsistentiam in corpore suppleverit, prius illud sibi univit, quàm animam.

Secundò licet ordine intentionis, natura humana prius assumpta sit, quàm partes illius, ordine tamen executionis, prius assumptæ sunt partes, quam humanitas. Siquidem quoad executionem, caro prius fuit Verbo unita, quàm anima, & anima prius Verbo, quàm carni; eò quòd anima rationalis petit subsistere independentè à corpore, & corpus independentè ab anima, Verbumque utriusque subsistentiam supplevit: ordine igitur executionis, prius partes illæ assumptæ sunt, quàm inter se unitæ, adeoque priusquàm existeret, aut assumpta esset humanitas. *Confirmatur*, nam si humanitas per se primò, quoad executionem assumpta est, & partes non nisi ratione illius, plane sequitur, ablata unione Verbi cum ipsa humanitate destrui etiam unionem illius cum corpore, & anima; cuius tamen oppositum in triduo mortis Christi contigit.

CAPUT XIII.

De nonnullis qua circa unionem hypostaticam, de possibili considerari possunt.

RESOLUTIO I. *Alia natura rationalis specie ab humana distincta, nempe Angelica, itemque irrationalis, verbi causa, Aquila aut Leonis, à Verbo hypostaticè assumi potuit.*] PRIOR PARS est communis contra Albertum Magnum, potestque probari tum ex Paulo, qui cum ad *Hebræos* 5. ait, Verbum non apprehendisse Angelos. sed semen Abrahamæ, satis indicat, unionem personalem Verbi cum natura Angelica, esse possibilem; tum quia si Verbum potuit impedire,

K

quo-

quo minùs supposito resultaret in natura humana, eamque sibi copulare, quidni idem præstare potuit in natura Angelica?

Dices, natura Angelica non distinguitur ab ipsius supposito, quare si ea assumeretur, consequenter assumeretur illius suppositum, quod impossibile est. *Verum* distinctio modalis sufficit, ut suppositum possit à natura Angeli aut tolli, aut impediri, ut fit in anima rationali à Verbo assumpta.

Posterior etiam pars est communis contra Alessem, Bonaventuram, & paucos alios, probaturque hac ratione, quia non minus natura irrationalis potest ex se privari propria subsistentia, quàm rationalis; & aliunde Verbum non habet minorem vim ad unam sustentandam, quàm aliam. *Confirmatur*, quia Verbum sibi univit corpus humanum, illudque terminavit etiam in triduo mortis; ergo à pari, vel à fortiori potuit uniri hypostaticè alicui naturæ irrationali, præsertim viventi, cum hæc, ut sic, ratione præstantioris formæ, sit nobilior mortuo hominis corpore.

Dices 1. Natura irrationalis non potest videre Deum, ergo nec illi hypostaticè uniri. *Non sequitur*, quia videre Deum dicit actum vitalem intellectus, qui non competit nisi intellectu præditis: terminari verò dicit existentiam in alio, quod dici potest de re quæ intellectu caret, ut patet in Christi corpore mortuo.

Dices 2. Illud fieri non potest, quod maximè dedecet sapientiam Dei, quale est quòd persona divina uniatür naturæ irrationali, quia sic Deus esset brutum. *Respondeo*, etsi juxta sapientiam humanam indecens videatur, quòd Deus assumat naturam bruti, ipse tamen ad id posset moveri variis rationibus nobis ignotis, & ex infinito suæ sapientiæ thesauro depromptis; & quamvis in ea hypothese esset communicatio idiomatum inter Deum, & naturam assumptam, modestè tamen & verecundè, ut tantam majestatem

gesta-

DE CHRISTO CAP. XIII. 219

festatem decet, hac in re loquendum, & juxta consilium Cajetani, sententia quidem tenenda, sed lingua cohibenda.

RESOLUTIO II. *Verbum divinum potuit simul duas naturas assumere, & duas personas eandem.*]PRIOR. PARS probatur, quia de fide est Verbum divinum habere potentiam terminandi hypostaticè aliquam naturam creatam; cum sic terminet humanitatem quam assumpsit. Dicitur autem nequit quòd talis potentia sit exhausta ab humanitate, aut quòd sit finita, & ab aliqua natura creata exhauriri possit; quare nihil vetat, quin Verbum assumpta una humanitate, sibi aliam humanitatem unire possit; imò & aliam naturam specie distinctam, verbi causa, Angelicam.

Dices, repugnat ex parte naturarum, quia sequeretur eundem esse hominem, & Angelum. *Verum* hoc non magis repugnat, quam eundem esse hominem, & Deum; siquidem illa identitas est suppositi, non naturæ.

Hic duas occurrunt difficultates, magis ad modum loquendi, quàm ad rem ipsam spectantes. *Altera* est, an Verbum, si assumeret duas humanitates, esset, duo homines. *Communis* responsio est negativa, quia nomen illud, homo, duo significat, nempe humanitatem, & subsistentiam; quare ut dicantur duo homines, non requiritur tantum ut sit duplex humanitas, sed etiam duplex suppositum: quia ergo in dicto casu non esset nisi unum suppositum, Verbum non diceretur duo homines, sed unus homo cum duplici humanitate.

Altera difficultas est, an si Verbum assumeret duas humanitates, quod illi conveniret per se secundum unam, illi cōveniret etiam per se secundum aliam *Resp.* negativè, nam in eo casu duæ illæ humanitates non nisi per accidens inter se conjungerentur, sicut musicus & philosophus per accidens conjunguntur in eodem homine; ergo sicut id quod per se

convenit homini, ut musicus est, convenit illi tantum per accidens, sub ea ratione qua est Philosophus; ita quod per se Verbo conveniret, ut subsistenti in una humanitate, non nisi per accidens illi conveniret, ut subsistenti in altera.

Posterior pars non videtur adeò certa, ut probabilior tamen communiter defenditur, quia personæ divinæ id omne possunt, quod non involvit contradictionem; at hoc non involvit, sive ex parte personarum, cum singulæ habeant potentiam infinitam in ratione terminandi, sive ex parte naturæ; ea enim est æqualiter in potentia obedientiali, respectu omnium personarum, ergo, &c.

Dices 1. Natura habens propriam subsistentiam, non potest recipere alienam, ex infra dicendis: ergo similiter duæ personæ divinæ non possunt eandem humanitatem assumere. Respondeo non sequi, & ratio discriminis est, quia natura habens propriam subsistentiam, per se existit: At per se non existeret, si alteri inexistet; quare nequit simul habere propriam subsistentiam, & alienam. Non repugnat autem quòd natura carens propria subsistentia, adeoque per se non existens, duobus inexistat, & ab iis sustentetur.

Dices 2. Anselmum lib. 2. cur Deus homo, cap. 9. affirmare, impossibile esse quòd plures personæ unum eundemque hominem assumant, ubi per hominem intelligit humanitatem, cum nequidem una personæ divina possit hominem assumere. Respondeo Anselmum tantum velle, non posse plures personas eandem humanitatem assumere, in unitatem personæ, quod certissimum est; quia etsi assumerent, illæ personæ manerent distinctæ inter se, neque in unam personam coalescerent.

RESOLUTIO III. *Abstractis per intellectum personalitatibus, natura divina non potest assumere humanitatem. P R O B A T U R,* quia si à natura, ut jam existit, præscindas proprietates relativas, nihil superest cui
 minus

minus assumendi, & hypostaticè terminandi naturam humanam competere possit; siquidem natura divina sic præcisà à subsistentiis relativis, non habet aliquam subsistentiam communem, ut *cap. 3.* hujus libri ostendimus; quare fieri nequit quòd naturam humanam terminet hypostaticè, cum ejusmodi terminatio sit proprius, & formalis effectus solius subsistentiæ.

Dicitur, natura divina præcisè personalitatibus, cum sit infinitè perfecta, continet eminenter perfectionem subsistentiæ creatæ: ergo fieri potest, ut natura humana per eam subsistat. *Verum* hoc non sequitur, quia agimus de subsistentia, per quam res formaliter subsistit; quod concipi non potest, sine formali subsistentia: sicut neque quòd paries sit formaliter albus, sine formali albedine. Cum ergo in natura divina, ut sic, non habeat locum formalis subsistentia, repugnat quòd natura humana per illam formaliter subsistat.

Quæret aliquis, an si esset in Deo subsistentia communis, posset natura humana per eam terminari hypostaticè, *Respondeo 1.* in data hypothese, posse naturam humanam eo sensu à divina terminari, ut per eam subsisteret; ratio est quia subsistentia illa absoluta esset infinita in ratione subsistentiæ, & per eam Deus ipse subsisteret. Quidni ergo per eandem posset natura humana subsistere? *Confirmatur*, nam subsistentia personalis seorsum spectata, potest sustentare humanitatem, ut fides docet, ergo idem posset subsistentia absoluta, si in Deo existeret.

Respondeo 2. humanitatem in dicto casu, non constituendam in ratione personæ; siquidem subsistentia illa communis non plus posset cum natura humana, quàm cum divina; atqui non constitueret personam cum natura divina, quia persona est suppositum rationale, & incommunicabile cuivis alteri supposito, natura autem divina, etiam ut affecta communi subsistentia, communicaretur tribus suppositis,

seu personis distinctis: ergo eadem non posset cum natura humana personam constituere; hæc enim ut affecta tali subsistentia, esset communicabilis tribus personis.

Dices, ergo in ea hypothesis esset hic homo subsistens, qui tamen non esset persona, quod videtur repugnans. *Verum* id non magis repugnaret in homine, quam in Deo, qui in dicta hypothesis esset hic Deus subsistens per subsistentiam communem, nec tamen ut sic esset persona. Dico ut sic, nam cum subsistentia communis non distinguatur à relativis, hic Deus à parte rei esset tres personæ, quod similiter de hoc homine in dicto casu dicendum esset.

RESOLUTIO IV. *Non potest hypostatice assumi natura habens propriam hypostasim, eamque retinens.*
PROBATUR 1. quia Patres antiqui disputantes contra Nestorium, in Christo duas personas admittentem, illum ea ratione urgebant, quod humana Christi natura verè subsisteret per subsistentiam Verbi; at hæc ratio nullius fuisset momenti, si natura illa potuisset, simul terminari propria personalitate, & Verbi subsistentia.

Probatum, 2. Quia duo contradictoria non possunt simul dici de eodem, at si Verbum assumeret, & terminaret naturam habentem propriam hypostasim, sequeretur naturam illam existere per se, & non existere per se, quæ duo sunt contradictoria: siquidem per se existere nihil est aliud, quam existere in se seorsim à quocunque alio supposito extraneo, at verò non existere per se, est esse conjunctum cum aliquo supposito extraneo, & existere dependenter ab illo: in eo autem aperta est repugnantia, quod res eadem in se existat separatim ab omni supposito extraneo, & quod simul conjuncta sit alicui supposito extraneo, eique inexistant.

Dices, natura diuina subsistens per subsistentiam Patris, ulterius terminari potest per subsistentiam Filii, & Spiritus sancti; Cur ergo eodem modo non poterit.

terit natura propriam habens subsistentiam, terminari aliena? *Respondeo* causam esse, quod tres subsistentiæ relativæ sint propriæ naturæ divinæ, eiquè connaturales; quare per illas non habet ut sit in se, simulque in alio, sed tantum ut in se existat: at naturam quæ haberet propriam subsistentiam, cum aliena, esset simul in se, & in alio.

RESOLUTIO V. *Materia, & forma substantialis corporea seorsim à personâ divina assumi possunt, itemque partes integrantes, non tamen accidens reale.*] **PRIMA PARS** probatur 1. quia ex communiore, & longè probabiliore sententia, materia habet propriam subsistentiam, quare ea privari potest, & ita assumi ad unionem hypostaticam; cum in hoc nulla appareat repugnantia, neque ratio efficax afferri possit, cur id quod est capax propriæ subsistentiæ, non sit divinitus capax alienæ.

Dices, materia cum sit pura potentia, non potest existere sine forma, ergo neque assumi se sola, & extra compositum. *Respondeo* antecedens falsum esse, agendo de potentia absoluta, ut supponimus ex meliori Philosophia; & quamvis totum concederetur, posset nihilominus materia, assumi per se, non assumendo formam, vel compositum.

Secunda pars ostenditur, nam vel forma materialis habet propriam subsistentiam, vel non habet; si habet, dubitari nequit quin divinitus ea privari possit; & consequenter à divina terminari; si verò ea caret, cum sit substantia, non repugnat quin possit divinitus accipere modum subsistendi extra compositum, ac proinde poterit persona divina, per propriam subsistentiam defectum ejusmodi subsistentiæ supplere.

Dices, si forma materialis habet propriam subsistentiam, ea est partialis & incompleta, qualis à Verbo suppleri non potest. *Verum* si hoc ita esset, sequeretur Verbum non fuisse unitum animæ Christi, in triduo mortis; quia cum in suo esse sit incompleta, non nisi subsistentiam incompletam habere potest. *Ter-*

Tertia pars suadetur, quia partes integrantes sunt substantiales, ergo sunt capaces propriae subsistentiae, adeoque & alienae. *Confirmatur*, nam ex supradictis, Verbum assumpsit sanguinem, ei que fuit unitum hypostaticè, etiam in triduo mortis, quo tempore sanguis ille extra venas effusus erat; non ergo repugnat quòd partes integrantes assumantur ad unitatem suppositi.

Quarta denique pars ea ratione suadetur, quia illud non est capax subsistentiae alienae, quòd propriam habere nequit; atqui accidens non est capax subsistentiae propriae, cum subsistentia sit modus substantialis, qui non nisi substantiae convenit ergo neque per subsistentiam alienam terminari potest. *Confirmatur*, quia minus difficile est, quòd res aliqua habeat propriam & connaturalem subsistentiam, quam quòd per divinam terminetur; at effici nequit quòd accidens habeat subsistentiam propriam, sicut neque quòd substantia inhaereat, ergo, &c.

Dices 1. Accidens separatum à subjecto habet modum positivum per se existendi, cum tunc per se existat ad modum substantiae; ergo poterit Deus talem modum auferre ab accidente, vel eum impedire, & per propriam subsistentiam illius absentiam supplere. *Respondet*, sive accidenti separato detur modus positivus per se existendi, sive non, de quo alibi agitur, accidens non posse hacere modum per se existendi substantialem, qualem hic inquirimus; ac proinde non posse talem modum suppleri per subsistentiam Verbi, quae est substantialis.

Dices 2. Cum dependentia accidentis à subjecto sit extrinseca, ea potest à Verbo suppleri, ablatis imperfectionibus; ergo etsi Verbum nequeat sustentare accidens per modum subjecti, potest illud sustentare per modum suppositi. *Non sequitur*, quia ipsum accidens talis sustentationis non est capax; quare satis est quòd Verbum in genere causae efficientis, dependentiam subjecti in eo supplere possit, ut fit in Eucharistia.

DE CHRISTO CAP. XIII. 227

RESOLUTIO VI. *Persona creata naturaliter non potest alienam naturam terminare, probabile tamen videtur eam id posse supernaturaliter.* PRIOR PARS probatur, tum quia suppositum creatum non potest terminare alienam naturam, quin hæc destituatur proprio supposito, hoc autem naturaliter fieri non potest; tum quia mysterium Incarnationis ab omnibus suspicitur ut stupendum, & maximè supernaturale, quod non ita esset, si non modo persona divina, sed etiam creata posset alienam naturam assumere. Tum denique quia si quæ persona creata posset alienam naturam terminare, maximè Angelica; at hoc non, quia ut aliàs diximus, Angeli non possunt naturæ viribus res naturales immutare, nisi quoad motum localem.

Dices, Tertullianus, & Origines existimant Angelos interdum assumpsisse corpora. Respondeo, vel eos non loqui de unione hypostatica, vel decipi, si putant de facto eam esse peractam, aut naturaliter posse fieri.

Posterior pars suadetur; Nam Deus id omne potest, quod non implicat contradictionem; at quòd natura creata supernaturaliter terminetur à supposito creato, id non implicat contradictionem, siue ex parte naturæ, siue ex parte suppositi, ut patebit ex solutione objectionum ergo id Deo denegandum non est. *Confirmatur*, nam potest Deus naturam, verbi causa, Petri privare propria subsistentia, eamque intimè conjungere supposito Gabrielis, quidni ergo poterit efficere ut ab illo terminetur? Id sanè non videtur operosius, quàm quòd Deus corpus Petri intimè conjungat Paulo, simulque efficiat ut ab illius anima informetur.

Dices 1. Si Angelus potest terminare duas naturas, poterit decem, & centum, imò & infinitas. Respondeo posse, supposito quod sufficienter sit illis præsens; sicut poterit anima informare infinita corpora, si ipsi commensurentur quoad locum.

Dices 2. Omnis modus intrinsecus rei creatæ unam tantum rem potest afficere, eam nimirum cum qua identificatur; ergo suppositum creatum, cum sit modus, non potest nisi propriam naturam afficere. *Respondeo* etsi non possit alienam naturam intrinsecè afficere, & modificare, poterit tamen eam terminare extrinsecè, & hypostaticè. Et sane cum Verbum divinum non afficiat intrinsecè naturam humanam, neque cum ea identificetur, & tamen illam verè, & hypostaticè terminet; hinc manifestum relinquitur, ex eo quòd suppositum creatum non potest intrinsecè modificare alienam naturam, & cum ea identificari, non sequi quod nequeat illam terminare hypostaticè.

Dices 3. Si hæc vera essent, posset hypostasis Petri, eo mortuo, conservari in natura Pauli superstitè, quod admitti nequit. *Non sequitur*, quia Petrus non destitueretur proprio supposito, etsi per illud naturam Pauli terminaret.

C. A. P. U. T. X. I. V.

De causis Incarnationis.

RESOLUTIO I. *Ex vi præsentis decreti. Verbum non assumpsisset carnem, si homo nõ peccasset.* PROBATUR, nam ablato unico motivo alicujus decreti, tollitur decretum: Atqui unicum motivum instituendæ Incarnationis fuit redemptio hominum à peccato, ergo si homo non peccasset, adeoque redemptione non eguisset, Verbum non fuisset incarnatum, ex vi præsentis decreti. Minor probatur i. ex Scriptura quæ variis locis inculcat, Christum venisse in mundum ut à peccatis nos liberaret, ut cum dicitur *Rom. 4.* Traditus est propter delicta nostra, & resurrexit propter justificationem nostram: & 2. ad Titum, Dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate. Aliunde verò Scriptura non assignat aliud motivum à præcedenti distinctum, propter quod Christus venerit; quare, nisi gra-